

ÖKO-TRADE

Környezetvédelmi és víztechnikai Kft.

7623 Pécs, Megyeri út 26/1.

Tel.: (72) 213-766

Fax: (72) 510-653

e-mail: iroda@okotrade.hu

www.okotrade.hu

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Őcsény Község Településrendezési Tervének 2021/1. sz. módosításához

A tanulmányt készítette:

ÖKO-TRADE Környezetvédelmi és Víztechnikai Kft. Mérnöki Iroda
7623 Pécs, Megyeri út 26/1.

Tel.: 72/213-766; Fax: 72/510-653; E-mail: iroda@okotrade.hu

Témafelelős: Deák Nikolett okleveles geográfus

/ Bartos Sándor /
ügyvezető
környezetvédelmi és
vízímérnöki szakértő
Eng szám: 02/0067

2021. április

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	3
2. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	3
2.1. Előzmények, különösen a tematika tartalma	3
2.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása.....	4
2.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a településrendezési terv, ill. program alakulására	4
2.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása.....	4
3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁS RÖVID ISMERTETÉSE.....	4
3.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése	4
3.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	6
Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések:	6
Területrendezési tervekkel való összefüggések:.....	6
4. A TERV KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA, ELEMZÉSE	7
4.1. A környezeti értékelés során figyelembe vett tervek, koncepciók, programok.....	7
4.2. A környezeti állapot értékelése, a tervmódosítás során figyelembe vett meglévő környezethasználatok	9
A talaj és a vizek védelme.....	9
A levegőminőség védelme	10
Hulladékgazdálkodás	10
Zaj és rezgés elleni védelem.....	11
Sugárzásvédelem.....	11
Települési és épített környezet	11
Kialakult településszerkezet, területhasználatok.....	12
Műemlékek, helyi védelemre érdemes építmények.....	12
Világörökségi várományos terület.....	12
Régészeti értékek	12
Táj- és természetvédelem	12
5. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA ESETÉN VÁRHATÓ KÖRNYEZETET ÉRŐ HATÁSOK	13
6. JAVASLAT A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖNKORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEKRE, MONITORIZÁLÁSRA	20
7. ÖSSZEFOGLALÁS	20
8. FORRÁSOK	21

1. BEVEZETÉS

A Cololine Terv Kft. (7100 Szekszárd, Zrínyi Miklós u. 15.) megbízta az ÖKO-TRADE Környezetvédelmi és Víztechnikai Kft.-t (7623 Pécs, Megyeri út 26/1.) Ócsény Község Településrendezési Terv módosításához kötődő környezeti értékelés elkészítésére.

A tervmódosítás egyeztetése az EljR. 32. § (6) bekezdése alapján tárgyalásos eljárásban történik. Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 1§ (3) bekezdése értelmében a település egy részére készülő rendezési tervnél és helyi építési szabályzatnál, annak módosításánál a rendelet szerinti környezeti vizsgálat szükségességét a várható környezeti hatása jelentőségének eseti meghatározása alapján kell eldönteni. A várható környezeti hatások feltárására környezeti vizsgálati dokumentáció készült a településrendezési eszközök módosításának alátámasztásaként.

Környezeti értékelés folyamata:

- 2/2005 (I.11.) Korm. Rendelet alapján a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek véleményének megkérése a tematika tartalmáról
- 2/2005 (I.11.) Korm. Rendelet alapján a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek véleményének megkérése arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás
- Környezeti értékelés elkészítéséhez szükséges magasabb rendű tervek, tanulmányok, jogszabályok áttekintése
- Környezeti értékelés elkészítése a 2/2005 (I.11.) Korm. Rendelet 4. számú melléklete alapján, amely a párhuzamosan készülő településrendezési tervbe beépülve jelentheti a garanciát a döntéshozók számára, hogy a jövőbeni elképzeléseket rögzítő terv minimalizálja, és elkerülje a nem kívánt környezeti konfliktusokat.
- Az elkészített környezeti értékelésre a megkeresett környezet védelméért felelős szervek véleményeinek beépítése.

2. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

2.1. Előzmények, különösen a tematika tartalma

Ócsény településrendezési eszközeinek jelen módosítását befektetői igény, valamint önkormányzati fejlesztési szándék indította el. Ócsény Község Önkormányzat Képviselő-testülete 5/2021. (I. 25.) számú határozatával támogatta településrendezési eszközeinek jelen módosítását.

Ócsény Község jelenleg hatályos településrendezési eszközei a legutóbb 43/2019. (III. 13.) önk. határozattal módosított 26/2010. (III. 10.) önk. határozattal jóváhagyott Településszerkezeti Terv és a Ócsény Község Szabályozási Tervének jóváhagyásáról és a Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló - 2/2019. (IV. 13.) önkormányzati rendelettel módosított - 8/2010. (III. 12.) számú önkormányzati rendelet.

A környezeti vizsgálatához a hatályos településrendezési tervdokumentáció mellett felhasználtuk a tervező által rendelkezésre bocsájtott 2021/1. számú módosításhoz készített partnerségi tájékoztató anyagát.

2.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A község rendezési tervmódosítása jelenleg zajlik és a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) Korm. rend. szerint készül. A településrendezési tervmódosítás részeként a környezeti értékelés a véleményeztetésre küldött tematika szerint készült. Az államigazgatási szervek szakmai véleményeztetését követően az észrevételek alapján a környezeti vizsgálat kiegészítésre kerülhet.

2.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a településrendezési terv, ill. program alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapot jellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv módosításának alakítását. A környezeti értékelésnek a levegő-, zaj- és rezgésvédelemre, valamint a településkép védelemre, tájképvédelemre vonatkozó megállapításai érvényesülnek a településrendezési terv módosításának tartalmában.

2.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

Jelen 2021. évi településrendezési tervmódosítás során a település civil szervezetei, alapítványai, közösségi szervezetei, a szomszédos települések önkormányzatai, az államigazgatási szervek, a közműszolgáltatók és a lakosság kerülnek bevonásra a környezeti vizsgálat elkészültét követően, az eljárás véleményezési fázisában. A településrendezési terv módosításával kapcsolatos olyan vélemény, mely környezetalakítási szempontból figyelembe vehető lenne, ezen munkafázisig nem érkezett.

3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁS RÖVID ISMERTETÉSE

3.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése

A tervmódosítás során új beépítésre szánt terület kijelölése nem történik, övezeti módosítás, valamint építési előírás módosítása történik. A tervmódosítás anyaga az alábbi három pontot tartalmazza:

1. Ócsény 05 hrsz.-ú földrészletének Kid-1 jelű különleges idegenforgalmi területbe sorolt 9 ha nagyságú területét településgazdálkodási és raktározási tevékenységet lehetővé tevő Egyéb ipari terület övezetbe sorolása
2. Ócsény külterületén a 0231/15 és a 0231/21 hrsz.-ú földrészleteket naperómű létesítése érdekében általános mezőgazdasági területből különleges beépítésre nem szánt területbe sorolása
3. HÉSZ módosítása a KÖI jelű légi közlekedési terület legkisebb kialakítható telekméretének 5000 m²-ben történő meghatározásával

A repülőtér földrészletén található különleges (beépítésre szánt) idegenforgalmi besorolású terület átsorolását kérte az önkormányzat, annak érdekében, hogy építési-bontási hulladék kezelésével - pl. beton hulladék darálása – kapcsolatos tevékenységet végezhesen az érintett területen. Emellett kisebb mennyiségben zöldhulladék elhelyezését is tervezik.

Forrás: Google Earth

Magánbefektető kérelme alapján a közigazgatási terület szekszárdi határhoz közel eső külterületi részen két mezőgazdasági művelésű földrészleten napelemes kiserőmű létesítése tervezett. A kiserőmű építési engedélyéhez szükséges a terület különleges beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület területfelhasználási egységbe való átsorolása

általános mezőgazdasági területből.

Forrás: Google Earth

A 05 hrsz.-ú ingatlan KÖI jelű részének belterület felé eső részén helyi termelői piac kialakítását tervezi az Önkormányzat. Annak érdekében, hogy a piac részére egy kisebb telek kialakítható legyen az övezetben, a legkisebb kialakítható telekméretet módosítani szükséges. Az övezetben kereskedelmi, szolgáltató épület elhelyezhető.

A tervmódosítás tartalmi felépítése a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet alapján készült. A jogszabály értelmében koncepciót, stratégiát és településrendezési eszközöket abban az esetben kell készíteni, ha jogszabály előírja vagy a települési önkormányzat a település társadalmi, gazdasági, illetve környezeti helyzetében bekövetkezett változások vagy új településfejlesztési szándék miatt indokoltnak tartja.

3.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

A településrendezési terv módosításánál fontos szempont, hogy a magasabb rendű tervekkel, programokkal, a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, valamint az érintett államigazgatási szervek és közműkezelők jogszabályon alapuló véleményével összhangban az érintett lakosság, a civil szervezetek támogatásával készüljön.

Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések:

- *1/2014. (I. 3.) OGY határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról*

Az ország hosszú távú területfejlesztési céljait és a programok kidolgozásához szükséges irányelveket meghatározó dokumentum Ócsény községre is érvényesíthető rész céljai:

- befogadás – társadalmi felzárkózás,
 - esélyegyenlőség megteremtése nemzetiségi identitás erősítése
 - fenntartható fejlődés – fenntartható növekedés
 - értékmegőrzés és intelligens növekedés
 - nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése
 - partnerség és közösségi részvétel
 - foglalkoztatáshoz való hozzájárulás
 - a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása
 - megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség
- *Tolna megye Területfejlesztési Koncepciója (3/2014. (II. 21.) közgyűlési határozat)*

A koncepció fő célja a területfejlesztés valamennyi szereplője számára a megye sajátosságaiból, adottságaiból, tradícióiból a jelen és jövő lehetőségeiből kiindulva első körben az elvi, stratégiai, koncepcionális alapokon, majd a folyamatos tervezés során a prioritások, fejlesztési célok ágazatokra és területekre bontott programok, projektek komplex szemléletű kidolgozásával és megvalósításával vigye előre az egész megye területi, azaz környezeti, társadalmi, gazdasági és települési fejlődését.

Területrendezési tervekkel való összefüggések:

- *2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről:*

Őcsény területe az országos övezetek közül az alábbiak vonatkozásában érintett:

- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Erdők övezete
- Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

A 2018. évi CXXXIX. törvényhez kiegészítő övezeteket határozott meg a 2019. június 22-től hatályos 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet, melyek a következők:

- Jó termőhelyi adottságú szántók övezete
 - Erdőtelepítésre javasolt terület övezete
 - Tájképvédelmi terület övezete
 - Vízhatalóság-védelmi terület övezete
 - Nagyvíz meder övezete
- *Tolna Megye Területrendezési Terve (Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 8/2020.(X.29.) önkormányzati rendelete) Őcsényt érintő övezetei:*
- Rendszeresen belvízjárta terület övezete
 - Földtani veszélyforrás terület övezete

Egyedileg meghatározott megyei övezet (8/2020.(X.29.) rendelet):

- o turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete

A fent említett tervek, programok fejlesztési irányával összhangban áll Őcsény településfejlesztési elképzelése, valamint a magasabb rendű tervek regionális, illetve térségi fejlesztései összhangban vannak a település rendezési tervével. A község tervezett rendezési folyamatai illeszkednek a kistérségi, illetve a megyei elképzelésekhez, figyelembe veszik az érintett államigazgatási szervek, illetve szakhatóságok javaslatát, vonatkozó előírásokat.

4. A TERV KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA, ELEMZÉSE

4.1. A környezeti értékelés során figyelembe vett tervek, koncepciók, programok

- országos szinten:

2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

„E törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.” Ezen terv az Ország Szerkezeti Tervét, valamint az Országos Övezeti Tervet és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában, továbbá szabályozza a térségi területfelhasználási kategóriákat.

Nemzeti Energia- és Klímaterv (NEKT)

Magyarország a bruttó végső villamosenergia-fogyasztásban a megújuló források arányát 2030-ra legalább 20%-ra kívánja növelni. A villamosenergia-szektor „zöldítésének” központi elemét a napelemes kapacitások bővítése jelenti, amelyek nagysága a 2016-os nem egészen 680 MW-ról 2030-

ra kb. 6.500 MW-ra nő. 2030-ra némileg megváltoznak ezek az arányok, és egy diverzebb megújuló energia hasznosítással találkozhatunk: 75%-ra csökken, de továbbra is domináns marad a biomassza-felhasználás részesedése. A napenergia súlya nő a legjobban, a kezdeti 1%-ról 2030-ra közel 8%-ra növekszik aránya a megújulókon belül, kismértékű növekedés figyelhető meg a geotermikus energia esetében is.

Új Magyarország Fejlesztési Terv | Széchenyi 2020

Keretében 7 regionális operatív programot kezel. A Dél-Dunántúli régió a vonatkozó programmal a meglévő természeti adottságainak és kulturális értékeinek megőrzésével és fenntartható hasznosításával magas környezeti minőségű modellrégióvá szeretne válni. A fejlesztések során meghatározó szerep jut az innovatív környezeti ipar és energetika, a piacorientált kreatív ipar és a kulturális szektor, valamint az élettudományi kutatási bázisra és a régió gyógyhelyeire épülő egészségipar fejlesztésének.

Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Terv

A Stratégia célja a mezőgazdaság fejlesztéséhez, a vidék környezeti értékeinek megőrzéséhez, a vidéki térségek gazdaságának megerősödéséhez és a vidéki társadalom kohéziójához szükséges fejlesztési keretek megteremtése. A fokozódó gazdasági aktivitás csak a jelenlegi, alacsony környezetterhelés megőrzése esetén kínál fenntartható fejlődési lehetőséget a vidéki térségek számára.

4. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2015-2020)

A Program meghatározása szerint a környezetet érő terhelések három kategóriába sorolhatóak, melyek a természeti erőforrás igénybevétel, a terület- és térhasználat, valamint a környezetbe történő kibocsátások. Ezek környezeti hatásai egymástól nem vagy nehezen elválaszthatóak és az egyes térségek különböző természeti adottságai következtében eltérő következményekkel járhatnak.

Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020

A jövőben a környezeti elemeket kímélő hulladékkezelés, a környezetbarát, innovatív technológiák alkalmazása kerül előtérbe, csökken a veszélyes anyagok használata. A hulladékra a társadalom, mint erőforrásra tekint majd. Az OHT-ban foglalt célok teljesülésének köszönhetően a hulladéklerakás csökken, a jövőben csak az a hulladék kerül lerakásra, amelynek a hasznosítása nem megoldható, valamint a települési hulladék részeként a jövőben biológiailag lebomló hulladék csak minimálisan kerül lerakásra.

A jövőkép eléréséhez szükséges átfogó célkitűzések: hasznosítási arányok növelése, hulladékképződés csökkentése, elkülönített gyűjtés kialakítása és fejlesztése, a hulladékká vált termékek újrahasználatos összetevőinek elkülönítése, javítása és ismételt felhasználása.

- regionális és megyei szinten:

Tolna Megyei Területrendezési Terv

„Tolna megye hosszú távú érdeke, hogy területeinek felhasználása a (térségileg differenciált megfogalmazott) hosszú távú területfejlesztési célok szolgálatában, a takarékos területhasználat szempontjai figyelembevételével, a jóváhagyott megyei területrendezési tervben meghatározott (így az országos területrendezési tervvel is összhangban lévő) szabályok, valamint az ott lehatárolt különböző védelmi övezetek együttes figyelembevételével történjen.”

Dél-dunántúli régió Operatív Program

A program hosszú távú átfogó célja a Dél-dunántúli régió felzárkóztatása az ország fejlettebb térségeihez. A felzárkózási folyamat eredményeképpen hosszú távon el kell érni, hogy a Dél-dunántúli régió és az ország fejlett régiói közötti fejlettségi szakadék szűküljön, valamint, hogy a régió leszakadása megálljon, azaz a régió az országos növekedési pályára kerüljön, annak érdekében, hogy a későbbiekben a felzárkózás megtörténhessen.

- települési szinten:

Ócsény Község Gazdasági Programja 2020-2024

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, melyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban tartalmazza, különösen az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

4.2. A környezeti állapot értékelése, a termőmódosítás során figyelembe vett meglévő környezethasználatok

A talaj és a vizek védelme

A település a Tolnai-Sárköz kistájhoz tartozik, mely 88 és 162 m közötti tengerszint feletti magasságú, ártéri szintű síkság. A felszín átlagos relatív reliefje 1-2/km² közötti. A Tolnai-Sárköz felszínét a magasártérbe is mélyült, természetes folyamatok és mesterséges beavatkozások hatására feltöltött és feltöltődő morotvák hálózata borítja. A terület belvízveszélyes, a szabályozásokig nagy felszíneket foglaltak el az időszakosan vízzel borított mocsaras felületek. Ócsény település közigazgatási területe kelet-nyugati irányban, mintegy 16-17 km hosszan elnyúlva húzódik a Tolnai-Sárköz kistáj középső részén. Ennek megfelelően a település teljes területe síkvidéki jellegű, nyugati pereme a Szekszárdi-dombság lábáig nyúlik, míg keleti, észak-keleti széle a Duna árteréhez, a Gemenci erdő területéhez tartozik. Ócsény belterülete és annak környezete ártéri síkságon található, melynek felszínét az ártéri ligeterdők, és az ártérbe mélyült, folyamatosan eutrofizálódó holtágak jellemzik. A település átlagos tengerszint feletti magassága 87,0-90,0 mBf. között változik, míg annak nyugati szélén az 56-os főút környezetében 95,0 mBf. körüli.

A termőföld védelméről szóló *2007. évi CXXIX. törvény* vonatkozik a talajok védelmére. A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra, rögzíti a termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket. A törvény nem terjed ki az erdők létesítésére, védelmére, az igénybevételre, a belterületbe vonására és az erdőgazdálkodásra, továbbá a föld, mint környezeti elem védelmére. A 27/2006 (II.7.) Korm. rendelet szerint a település közigazgatási területének egy része nitrátérzékeny területnek minősül. A Mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (MEPAR) a teljes közigazgatási területet *nitrátérzékeny területnek jelöli*.

A felszín alatti vizek védelméről szóló *219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet* célja a felszín alatti vizek jó állapotának biztosítására és annak fenntartására, a szennyezések fokozatos csökkentésére és megelőzésére, a hasznosítható készletek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználatára, valamint a földtani közeg kármentesítésére vonatkozó feladatok és kötelezettségek

meghatározása. A település a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján fokozottan érzékeny területeken helyezkedik el, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen található. Ebből kifolyólag az építmények létesítésekor és a tevékenységek végzésekor fokozott műszaki védelmet kell biztosítani. A talajvíz 2 és 4 m között van, főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű.

A felszíni vizek minőségi védelméről szóló 220/2004. (VII.21.) Kormányrendelet rögzíti a felszíni vizek minőségének megóvását, javítását, a víztestek jó állapotának elérését és fenntartását, továbbá a vízi, víz közeli és a felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőhelyek és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítását szolgáló intézkedéseket. A jogszabályon kívül figyelembe kell venni a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet által meghatározott előírásokat.

A település közigazgatási területét érinti a vízminőség-védelmi terület övezete, azonban a tervezési területet nem.

A levegőminőség védelme

Ócsény területén gazdasági, kereskedelmi telephelyek, utak, kiszolgáló építmények ill. egyéb levegőterhelő források találhatóak. Ezek közül a jelentéskötelezett telepek összesített levegőterhelése állapítható meg a LAIR adatbázisból. A közlekedés és lakossági tüzelés levegőterhelése fajlagos értékek és lokális kapacitások ismeretében kiszámítható.

A község a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet kategorizálása szerint a 10. zónacsoportba tartozik, mely alapján az ország olyan egyéb területei között szerepel, amely nem tartozik légszennyezettségi agglomerációba. A község levegőminőségét befolyásolja közigazgatási területén észak-dél irányban áthaladó M6 autópálya Szekszárd – Bóly közötti szakasza.

A téli időszakban a háztartási tüzelőberendezések szennyezőanyag-kibocsátásai gyakorolnak kedvezőtlen hatást azon területeken, ahol a vezetékes gáz kiépítésére még nem került sor. Az 53/2017. (X.18.) FM rendelet a nagyobb hőteljesítményű (a 140 kW és annál nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb teljes névleges bemenő teljesítményű) tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeire vonatkozó előírásokat tartalmazza. A 140 kW névleges teljesítmény alatti tüzelőberendezések esetén az eljáró illetékes hatóság a települési önkormányzat jegyzője. A fűtőmű és erőmű nagyságrendű teljesítményekre (50 MW_{th} felett) vonatkozó előírásokat külön jogszabályi szabályozás tartalmazza.

Hulladékgazdálkodás

A hulladék képződésének megelőzése és a hulladékgazdálkodás során az alábbi tevékenységek elsőbbségi sorrendként történő alkalmazására kell törekedni:

- a hulladékképződés megelőzése
- a hulladék újrahasználatra kész előkészítése
- a hulladék újrafeldolgozása
- a hulladék egyéb hasznosítása, elsősorban energetikai hasznosítása
- a hulladék ártalmatlanítása.

A hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény rögzíti, hogy a hulladéktermelő, a hulladékbirtokos vagy a hulladékká vált termék gyártója felelős a hulladék kezeléséért, a hulladékgazdálkodás

költségeinek megfizetéséért. A törvény célja a biológiailag lebomló hulladék elkülönített gyűjtése, valamint hasznosítása. A hulladék termelője köteles a hulladékok szakszerű gyűjtéséről, tárolásáról, elszállítatásáról és ártalmatlanításáról gondoskodni. Ennek elsődleges célja a hulladék talajba, felszíni és felszín alatti vízbe és levegőbe való bejutásának megakadályozása. A hulladékok jegyzékét a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet foglalja magába.

Az építési és bontási tevékenységre vonatkozó szabályokat a 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet foglalja magába. A jogszabály kiterjed az építési és bontási hulladék kezelésére, a keletkezett hulladék mennyiségének tervezésére és elszámolására. Ezen típusokon felül megkülönböztetett figyelmet igényel a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos hulladékgazdálkodás. A veszélyes hulladékok kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendelet vonatkozik, melynek hatálya kiterjed a veszélyes hulladékokra, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységre, valamint a veszélyes hulladék termelőjére, birtokosára és a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységet folytatóra.

Zaj és rezgés elleni védelem

Belterületen az alapzaj mértékét a közlekedés, a gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató létesítmények, valamint a használati zajösszetevők határozzák meg, míg külterületen ugyancsak a közlekedés, a gazdasági és mezőgazdasági területhasználatból eredő zajösszetevők jelentik. Környezeti zajprobléma az érintett területeken nem ismert. Sem bel-, sem külterületen települési szintű háttérzaj mérés nem történt, az egyes tevékenységek zajkibocsátásáról, esetleg mért vagy számított zajterheléseikről nem áll rendelkezésre információ.

A közúti közlekedést tekintve a legjelentősebb zajforrásnak az autópálya tekinthető, egyéb lényeges zajterhelő hatással rendelkező út nincs a településen, illetve nem tervezett. Az autópálya megépítésekor környezeti hatástanulmány készült, melyben részletesen megvizsgálták és elemezték az autópálya környezeti hatásait. A hatástanulmányban megállapítást nyert, hogy az épülő M6 autópálya zajvédelmi szempontból határérték feletti terhelést nem okoz, zajárnyékoló létesítmények kiépítése nem történt, azonban védőfásítást távlati célként tűztek ki. A vasúti közlekedést tekintve Ócsény területén halad át a 46. számú Sárbogárd-Bátaszék vasútvonal, légi közlekedés szempontjából pedig zajforrás a 05 hrsz-ú ingatlanon található repülőtér.

A 284/2007. (X.29.) Kormányrendelet értelmében a településrendezés során figyelembe kell venni a zaj- és rezgésvédelemre vonatkozó jogszabályi előírásokat. A kibocsátási vagy a terhelési határértékek túllépését a zaj- és rezgésterhelési határértékekről szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendeletben meghatározottak szerint kell jelentősnek minősíteni.

Sugárzásvédelem

A településhez legközelebb eső sugárzásvédelmi szempontból jelentős létesítmény északon a közigazgatási határtól mintegy 29 km-re helyet foglaló MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Az új atomerőművi blokkok üzembe helyezését követően sem fog a 20 km-es zónába esni a település.

Tekintettel a létesítmény viszonylagos közelségére, a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII.29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII.11.) BM rendelet 1. számú melléklet értelmében a község II-es katasztrófavédelmi osztályba sorolt. A katasztrófavédelmi szempontból II. veszélyességi osztályba sorolt településeken a 234/2011. (XI.10.) Korm.rendelet 2. sz. melléklete szerinti előírások betartása szükséges.

Települési és épített környezet

Kialakult településszerkezet, területhasználatok

A településszerkezet kialakulására is hatással voltak a morfológiai, vízrajzi és közlekedési adottságok. A település alaprajzát a domborzat alakította ki és határozta meg a beépülés módját. A sok egyéni vonást hordozó településszerkezet kialakulásában a földrajzi-domborzati-hidrogeológiai adottságok mellett a különböző történelmi, gazdasági, társadalmi tényezők is szerepet játszottak.

A településszerkezet meghatározó eleme a hagyományos falusi jellegű településközpont. A belterület kialakult tagozódásában a morfológián felül ma is a közlekedés és a mezőgazdaság a meghatározó strukturális tényező. A külterületen a szántók dominálnak, valamint az erdőgazdálkodásnak és vadgazdálkodásnak helyet adó kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek.

Műemlékek, helyi védelemre érdemes építmények

A község műemléke a református templom, melynek műemléki környezete ex-lege védett. Helyi védelem alatt álló ingatlanból 15 db található a községben, melyeket a helyi értékvédelmi rendeletbe foglalták.

Világörökségi várományos terület

A községben világörökségi várományos helyszíneként bejegyzett terület a kiemelten védett régészeti lelőhely, az RPH 9- Ócsény Soványtelek és az RPH 10-ÓcsényGábor tanya, Gábortanya II, - Alisca, valamint régészeti védőövezetük.

Régészeti értékek

A településen 38 db nyilvántartott régészeti lelőhely található.

Táj- és természetvédelem

A tájképvédelmi terület övezetéhez a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység hatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Ócsény esetében ez a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet mellékletében lehatárolt terület a Duna vonala mentén jelenik meg.

Nemzetközi jelentőségű természetvédelmi területek a Natura 2000 területek, természetvédelmi területek szintén megtalálhatók Ócsény közigazgatási határán belül, melyek a következők:

- Ökológiai hálózat magterület
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosó
- Natura 2000 különleges madárvédelmi terület
- Natura 2000 különleges természetmegőrzési terület

A természetvédelmi érintettség kapcsán az országos ökológiai hálózaton túl a Natura 2000 különleges madárvédelmi (SPA) és természetmegőrzési terület (SAC) emelendő ki (Gemenc). Gemenc továbbá Ramsari-terület is. Nemzetközi jelentőségű UNESCO bioszféra-rezervátum (MAB) található a településen, magterület, pufferterület és átmeneti zóna (Mura-Dráva-Duna). Ex lege védett a közigazgatási területen az Oltovány földvár. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület a Duna-Dráva Nemzeti Park területe. Egyedi tájérték, illetve natúrpark nem érinti a község környezetét. Az Önkormányzat rendelet formájában a Bethlen Gábor utcai beépítetlen

területen (841 hrsz) 4 db Platanus acerifoliat (platánfa) helyi védelem alatt álló botanikai értéként védelem alá helyezte. Országos jelentőségű egyedi tájértékre javasolt objektumok az alábbiak: Borrév-tó, Ócsény 0355/1b hrsz., Sáros tó, Ócsény 0383/a (részben), d, f hrsz., Forgó-tó, Ócsény 0444 hrsz, Gemenci vadászkastély, Ócsény 0431/a hrsz, Dunaparti Kereszt, Ócsény 0424/f hrsz.

5. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA ESETÉN VÁRHATÓ KÖRNYEZETET ÉRŐ HATÁSOK

Ahogy azt korábban leírtuk a településrendezési terv jelen módosítása az alábbiakat tartalmazza: Ócsény 05 hrsz.-ú földrészletének Kid-1 jelű különleges idegenforgalmi területbe sorolt területének Egyéb ipari terület övezetbe sorolása (1. sz. módosítási pont), Ócsény külterületén a 0231/15 és a 0231/21 hrsz.-ú földrészleteket naperómű létesítése érdekében általános mezőgazdasági területből különleges beépítésre nem szánt területbe sorolása (2. sz. módosítási pont), valamint a HÉSZ módosítása a KÖI jelű légi közlekedési terület legkisebb kialakítható telekméretének 5000 m²-ben történő meghatározásával (3. sz. módosítási pont). Tekintve, hogy a 3. számú módosító pontnak környezeti hatása nincs, és a fejlesztési szándék jellegéből adódóan (helyi termelő piac kialakítása) nem valószínűsíthető bármelyik környezeti elemre irányuló hatás, a részletes vizsgálat nem indokolt. A piachoz kapcsolódóan 10 férőhelyet meghaladó parkoló kerül kialakításra az építési engedélyezési terv alapján, így minden megkezdett 4. parkolóhely után egy lombos fa telepítése szükséges az OTÉK vonatkozó rendelkezései alapján.

A módosító pontok közül a 2. számú az országos övezetek közül jó termőhelyi adottságú szántók övezetét, a megyei övezetek közül rendszeresen belvízjárta terület övezetét az 1., és a 2. számú módosító pont érinti.

Környezetvédelmi szempontból a tervmódosítás hatásai az egyes környezeti elemekre:

Talaj és vizek védelme

1. sz. módosítási pont esetében

A repülőtér földrészletén található különleges (beépítésre szánt) idegenforgalmi besorolású terület átsorolása történik, annak érdekében, hogy építési-bontási hulladék kezelésével - pl. beton hulladék darálása – kapcsolatos tevékenységet végezzenek az érintett területen. Emellett kisebb mennyiségben zöldhulladék elhelyezését is tervezik. A fejlesztési szándék megvalósításával kapcsolatban a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól, illetve a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről rendelkezései az irányadók. Az építési bontási hulladék előkezelése (a hulladék begyűjtését, tárolását, hasznosítását, illetőleg ártalmatlanítását elősegítő, azok biztonságát növelő, a környezetterhelést csökkentő tevékenység, amely a hulladék fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságainak megváltoztatásával jár) hulladékgazdálkodási engedély birtokában történhet. A tevékenység során a 2012. évi CLXXXV. törvény vonatkozó előírásai mindenkor betartandók. A telephelyen átvett és képződött hulladékok tárolását, rakodását, előkezelését úgy kell végezni, hogy a környezeti elemek ne sérüljenek. A hulladék gyűjtése, előkezelése a földtani közegre, felszín alatti vizekre gyakorlatilag nem fejt ki számottevő hatást. A telephelyen a hulladékok tárolása szilárd burkolatú területen kell, hogy történjen, ill. épületen belül, fedett helyen.

Ritkán a talajtest környezeti terhelését eredményezhetik a munkagépekből esetlegesen elfolyó szénhidrogén származékok (gázolaj, kenőolajok, hidraulika olajok stb.). A telepi munkálatok végzése

során gondoskodni kell róla, hogy a munkagépek munkavégzése, esetleges helyszíni karbantartása során a felszín alatt vizet, a földtani közeget szénhidrogén eredetű szennyezés ne érhesse.

Ennek megfelelően a vonatkozó műszaki irányelveket, munkavédelmi előírásokat minden esetben szükséges betartani. A munkavégzés során minden körülmények között szükséges betartani a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait a földtani közeg és a felszín alatti víz, mind mennyiségi, mind minőségi védelme érdekében.

Az esetlegesen kialakult szennyeződések haladéktalanul fel kell számolni, ezzel megakadályozva szennyezés további terjedését, az elszennyezett talajtestet pedig veszélyes hulladékként, engedéllyel rendelkező ártalmatlanító telepre el kell szállíttatni.

2. sz. módosítási pont esetében

A napelempark létesítése előtt a telepítés előtti földmunkavégzés, és a szükséges helyszíni szerelési munkálatok is megtörténnek. A kivitelezés hatása a földtani közegre elsődlegesen a telepítés előtti földmunkavégzés során jelentkezhet. A földmunkavégzéskor a helyszínen dolgozó munkagépekből juthatnak szennyező anyagok a talajra. Ezen szennyező anyagok a munkagépekből származó kenőanyagok, üzemanyagok, melyek szénhidrogén eredetű lokális szennyeződést okozhatnak csepegés, elfolyás esetén. A kialakult lokális talajszennyeződés a csapadékvizek beszivárgása, ill. lemosódás által közvetett hatást gyakorolhat az alsóbb talajrétegekre, ill. a környező felszíni vízfolyásokra (Duna, Szekszárd-Bátai-főcsatorna, Lankóci-Kis-Duna-főcsatorna).

Ennek megakadályozása érdekében a munkavégzést csak kifogástalan műszaki állapotú, karbantartott munkagépekkel, és megfelelő szakképzettséggel rendelkező személyzettel lehet végezni. Amennyiben a körütekintő munkavégzés ellenére mégis előfordul szennyezőanyagok elfolyása, a kialakult szennyeződést haladéktalanul fel kell számolni, a szennyeződés forrását meg kell szüntetni. Az elfolyások helyéről az elszennyeződött talajokat össze kell gyűjteni, majd veszélyes hulladékként engedéllyel rendelkező ártalmatlanító, kezelő részére szükséges azt átadni. A munkagépekből esetlegesen elfolyó, elcsepegő szénhidrogén-származékok által okozott másodlagos szennyezés igen csekély mértékű, valószínűsíthetően beavatkozás nélkül sem okozna számottevő környezeti kárt, ill. nem gyakorolna káros hatást a terület környezetében található felszíni vízfolyásokra (valószínűsíthetően el sem juthat odáig). Abban az esetben, ha csepegés, ill. elfolyás észlelését követően haladéktalanul megszüntetésre kerül a szennyeződés, a kivitelezési munka környezeti hatása a legközelebbi felszíni vizekre kizárható.

A kivitelezési munka során a területen dolgozó munkagépek a felszíni talajra gyakorolt roncsoló, erodáló hatást fejthetnek ki, mely főként a nagy tömegű kotró, rakodó gépek, vagy akár a tehergépjárművek területen való mozgása által jelentkezik. Az erősen erodálódott talajfelszín kedvez a felszíni talajszerkezet aprózódásának, mely száraz-szeles időben nem kívánatos többlet porképződést eredményez, ill. csapadékos időjárás esetén a talajfelszín intenzív lemosódását okozza, akár jelentős bemosódások kialakulásához is vezethet a munkaterületen. E hatás minimalizálása érdekében fontos a talajfelszín megfelelő előkészítése, tömörítése, ill. ajánlott a csapadékos időjárást követően a munkagépekkel való munkavégzést csak a talajfelszín teljes száradását követően megkezdeni.

Jelenleg a területre hulló csapadékvizek nagyrészt a területen elsikkadnak, amiben a tervezett beruházás változást nem eredményez. Amennyiben a napelempark esetében a csapadékvizek önálló elvezetése válik szükségessé, annak csatlakozását a már kialakított csapadékvíz elvezető rendszerhez

külön méretezni, ill. megtervezni szükséges, és a választott műszaki megoldástól függően vízjogi engedélyezési eljárás lefolytatása szükséges.

A napelemparkhoz kapcsolódó helyszíni szerelési munkálatok során a földtani közeg veszélyeztetése nem feltételezhető, mivel a munkavégzés során semmilyen környezeti kockázatot jelentő anyag nem kerül felhasználásra. A telepítésre kerülő berendezések beleértve a napelemtáblákat és azok tartószerkezetét, és a transzformátor állomás, és az inverter egységek is előre gyártott elemek, melyeket a helyszínre szállítva csak összeszerelni szükséges. A talajba elhelyezésre kerülő kis-, és középfeszültségű kábelek szigetelt, többszörös védelemmel ellátott, és kifejezetten felszín alatti felhasználásra készült földkábelek, melyekből szennyező anyagok nem oldódhatnak ki a talajba. A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett kivitelezési munka talajra, és a felszín alatti vizekre gyakorolt hatása elhanyagolható mértékű, ill. kizárható.

A tervezett létesítmény üzemeltetése talaj-, vízvédelmi szempontból elhanyagolható mértékű, káros környezeti hatással nem jár. A napelemtáblák tartószerkezete egy tűzihorganyzott acélszerkezet, melyről, ill. melyből semmilyen károsanyag-szivárgás, kioldódás nem következhet be. Szintén nem tartalmaznak kioldódásra hajlamos, a környezetre káros anyagot maguk a napelemtáblák sem. Az inverter egységek teljesen zárt, és a külső környezeti hatásoktól védett elektromos berendezések, melyekből szennyező anyagok kioldódása szintén nem lehetséges.

Az időszakos ellenőrző vizsgálatok során különleges hangsúlyt kell fektetni a transzformátor berendezések ellenőrzésére, és esetleges meghibásodás, sérülés esetén haladéktalanul gondoskodni szükséges a transzformátor javításáról, szükség szerinti cseréjéről. A karbantartási munkálatok során amennyiben veszélyes összetevőt tartalmazó anyagfelhasználás történik (pl. utólagos korrózióvédelem, festés), a munkavégzést körültekintően szükséges végezni, hogy a környezetben szennyeződés (pl. talajra lecseppenés útján) ne alakulhasson ki.

A karbantartási munkálatok során felhasznált anyagok hulladékait tilos a helyszínen hagyni, annak szakszerű elszállításáról a munkavégzés végével gondoskodni szükséges. A munkavégzés szakszerűségéért, és a keletkező hulladékok elszállításáért a karbantartással megbízott vállalkozás felelős. A napelempark területének folyamatos gyommentesítése érdekében a területen időszakosan kaszálást szükséges végezni.

A rendezési tervi elhatározások megvalósításával a települési talaj-, földtani közeg és vízi környezet minőségének biztosított.

A levegőminőség védelme

1. sz. módosítási pont

A hulladékkezelési tevékenységet a többször módosított, 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet – a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról – előírásainak megfelelően szükséges végezni.

Légszennyező hatás (kiporzás) a rakodás során, ill. a hulladékok helyszínen történő manipulációja, előkezelése során történhet. Ennek mértéke azonban minimális, tekintve, hogy a betonhulladék, zöldhulladék eleve kis mennyiségű kiporzásra alkalmas szennyezést tartalmaznak, és a nyílt téri tárolás során a csapadék a csekély mértékű porszennyezést is lemossa a hulladékokról. Kisebb mértékű többlet légszennyezést eredményez a munkagépek üzemeltetése, mely során a diesel üzemű motorok égéstermékei kerülnek a környezeti levegőbe. Ezen légszennyező anyagok

kibocsátása nem engedélyköteles, valamint nem tekinthető jelentős mértékűnek, így az ebből adódó emissziók számszerűsítésétől eltekintünk.

A hulladékgazdálkodási tevékenység egyéb számottevő légszennyező hatással nem jár. A telephelyen a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet alapján bejelentés köteles légszennyező pontforrás kialakítása nem tervezett.

2. sz. módosítási pont

Jelenleg a tervezési helyszínen egy szántókból és legelőből álló összefüggő terület, melyen mesterséges, folyamatos üzemű a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet – a levegő védelméről – hatálya alá tartozó légszennyező forrás, ill. légszennyező tevékenység nem található. A vizsgált terület Má-1 besorolású mezőgazdasági terület, mely jelenleg hasznosítás alatt nem áll, azon semmilyen légszennyező tevékenységet nem folytatnak. A terület környezetében mezőgazdasági (gyep, legelő), és erdő területek találhatóak, melyeken helyhez kötött légszennyező források nem létesültek. A fentiekre való tekintettel a terület jelenlegi állapotának levegőtisztaság-védelmi részletes további értékelésétől eltekintünk.

A kivitelezési munka során a helyszíni földmunkavégzés, és a szerelési munkálatok munkafázisa járhatnak légszennyező hatással az alkalmazott diesel üzemű munkagépek kipufogógáz-kibocsátása által. Jelenlegi tervezési fázisban pontosan nem ismert, hogy pontosan milyen típusú, és teljesítményű munkagépek kerülnek alkalmazásra, csak hozzávetőlegesen adható meg a munkagépek jellege. Ennek megfelelően rakodó, kotró, cölöpöző, daru munkagép helyszíni munkavégzésével lehet számolni. Az egymásra épülő munkafázisok kapcsán a munkagépek egyidejű üzemeltetése nem feltételezhető, ill. legfeljebb időszakosan, rövid ideig fordulhat elő, így a legnagyobb légszennyező hatás várhatóan a rakodó-kotró gép üzemeltetéséből adódhat.

A földmunkavégzés során, ill. a talajok ideiglenes depózása során – amennyiben a kivitelezés csapadékmentes időszakba esik – lokális porképződés alakulhat ki. A porképződés a hosszabb távú deponálás során, a ledepózott talajtest felületi kiszáradása esetén alakulhat ki, mely a rövid munkavégzési időre tekintettel nem valószínűsíthető. A tapasztalatok szerint a tereprendezés során megmunkált föld minimális 4–6%-os természetes nedvességtartalma („földnedves” állapota) rövidtávon meggátolja a kiporzást, így ebből fakadó számottevő levegőterhelés nem várható.

A napelempark üzemeltetéséből fakadó közvetlen légszennyező hatás nem várható, mivel sem maguk a napelemek, sem a kapcsolódó berendezések légszennyezőanyag kibocsátással nem rendelkeznek. A telepítésre kerülő inverter egységek hűtését nem klímaberendezés végzi, csupán szellőztető ventilátorokkal rendelkeznek, így a berendezések nem tartoznak a 14/2015. (II. 10.) Korm. rendelet – a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal és az ózonréteget lebontó anyagokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről – hatálya alá, és jogszabály által előírt speciális bejelentési, adatszolgáltatási, és ellenőrzési kötelezettségek nem terjednek ki rájuk. Ez alapján megállapítható, hogy a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet – a levegő védelméről – hatálya alá tartozó, engedélyköteles légszennyező forrás, ill. légszennyező tevékenység a területen nem létesül.

Az üzemeltetési tevékenységhez tartozik a napelempark időszakos karbantartása, meghibásodás esetén a szükséges helyszíni javítási feladatok ellátása. Ez a helyszínen érkező gépjármű kapcsán jár közvetett légszennyező hatással, mely azonban legfeljebb havi szintű gyakorisággal fordul elő, és legfeljebb egy gépjármű igénybevételét jelenti. Ez az amúgy is meglévő közúti forgalomhoz képest elhanyagolható nagyságrendű többlet emissziót jelent, így ennek pontos számszerűsítése szakmailag

nem indokolt. A fenitek alapján látható, hogy a tervezett létesítmény üzemeltetéséből fakadó légszennyező hatások elhanyagolható mértékűek, így a tervezett napelempark későbbi üzemeltetése során a levegővédelmi követelmények maradéktalanul teljesülnek.

A naperőmű üzemeltetése összességében légszennyező anyag kibocsátás-csökkenést fog eredményezni, legalábbis az egyik legjelentősebb üvegházhatású gáz a CO₂ kibocsátás tekintetében. Azáltal, hogy a naperőmű, mint tisztán megújuló, és teljes mértékben zöld energiát termelő létesítmény üzembe helyezésre kerül, az általa megtermelt villamos energia legnagyobb része (a saját működésre felhasznált áramtermelést leszámítva) a közüzemi villamos energia hálózatba kerül betáplálásra, és ezzel arányos mértékben csökken a hagyományos erőművi áramtermelés igénye, mely összességében emisszió csökkenést eredményez.

A rendezési terv módosításainak megvalósítása biztosítja a települési levegőkörnyezet minőségének megtartását.

Hulladékgazdálkodás

1. sz. módosítási pont esetében:

Hulladékgazdálkodási szempontból a hulladék gyűjtési, előkezelési tevékenységnek káros környezeti hatásai nincsenek, hiszen a tevékenység éppen az elkülönítetten gyűjtött hulladékok jogszabályok szerinti újrahasznosítására irányul.

A hulladékok szelektív gyűjtése és értékesítése újrahasznosítás céljából a hulladékgazdálkodás alapelveit szolgálja és ezzel elősegíti a lerakással ártalmatlanítandó hulladékok mennyiségének csökkentését, különös tekintettel az építési-bontási hulladékokra. Amennyiben a tervezett tevékenység végzésére megszerzett engedély kizárólag nem veszélyes hulladékokra fog vonatkozni, a kezelt hulladékok nem tartalmazhatnak olyan összetevőket, melyek a hulladékok veszélyes besorolását eredményezné. Ha olyan szennyezettség áll fenn, amelytől annak veszélyes jellege fennáll, az átvétel tilos. A telephelyre beszállított és előkezelt hulladékokat hulladék fajtánként, gyűjtőhelyen, környezetszennyezést kizáró módon kell gyűjteni oly módon, hogy a telephelyi gyűjtőkapacitás lehetővé tegye. A tárolás során is biztosítani szükséges a hulladékok elkülönítését. Az előkezelésből keletkezett nem veszélyes hulladékok az átvétel, keletkezés időpontjától számított 1 évig tárolhatók a telephelyen.

A kis mennyiségben esetlegesen keletkező veszélyes hulladékok a munkavégzés során alkalmazott anyagok göngyölegei, valamint az elszennyeződött törlőrongyok, munkavédelmi eszközök lehetnek. A keletkező kommunális hulladékot a helyi közszolgáltató szállíthatja el a telephelyről, szolgáltatási szerződés alapján. A keletkező hulladékmennyiségekről, valamint a kezelt hulladékokról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Kormányrendeletet értelmében szintén szükséges nyilvántartást vezetni, ill. adatot szolgáltatni.

A munkagépek esetleges meghibásodása során elfolyó szénhidrogén származékok a talaj szennyeződését okozhatják. A szennyezett talajokat veszélyes hulladékként szükséges tárolni és kezelni, a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.

2. sz. módosítási pont esetében:

A vizsgált területen semmilyen hulladéktermelő tevékenységet nem végeznek, hulladékok tárolását sem, mely kapcsolódna a napelempark létesítéséhez, ezért a jelenlegi állapot hulladékgazdálkodási szempontú részletes vizsgálata nem indokolt. A naperőmű létesítése alapvetően építési tevékenység,

mely során szükséges megvizsgálni, hogy az építési munka során keletkeznek-e hulladékok, és amennyiben igen, ezek ártalmatlanítása, hasznosítása hogyan történik. Ahogy azt a korábbiakban is leírtuk a helyszíni földmunkálatok során esetlegesen kitermelésre kerülő talajok a helyszínen visszatöltésre, elegyengetésre kerülnek, így elszállítandó felesleg talajok várhatóan nem keletkeznek.

A 2012. évi CLXXXV. törvény – a hulladékról – 1.§ (3) e) pontja az alábbi előírást tartalmazza.

„1.§ (3) Nem terjed ki a törvény hatálya,

e) a szennyezetlen talajra és más, természetes állapotában meglévő olyan anyagra, amelyet építési tevékenység során termelnek ki, és azt a kitermelés helyén természetes állapotában építési tevékenységhez használják fel.”

A fenti rendelkezés alapján látható, hogy az építési tevékenység során kitermelésre kerülő talaj, melyet az építési tevékenységhez a helyszínen maradéktalanul fel is használnak, nem minősül hulladéknak, nem tartozik a hulladékgazdálkodási törvény hatálya alá.

Hulladékok keletkezése a helyszínenre szállított alkatrészek, berendezések csomagolásából (műanyag fólia, polisztirol táblák, karton dobozok) származhat, továbbá a szerelési munka során a kábelek maradáiból. A napelempark üzemeltetése normál esetben hulladékkeletkezéssel nem jár, így hulladékgazdálkodási szempontok az üzemeltetés során nem merülnek fel.

Az időszakos karbantartási tevékenység során esetlegesen keletkezhetnek hulladékok, melyek azonban nem a helyszínen kerülnek elhelyezésre, tárolásra, hanem a karbantartást végző vállalkozás visszaszállítja azokat a központi telephelyére. A napelempark ellenőrzése, időszakos karbantartása negyedéves (legfeljebb havi) gyakorisággal történik, ill. esetleges meghibásodáskor, eseti jelleggel. Az időszakos karbantartási feladatok ellátása során esetlegesen keletkező hulladékok a naperómű környezetében nem hagyhatóak el, azok szakszerű kezeléséről, és engedéllyel rendelkező ártalmatlanító részére történő átadásáról gondoskodni szükséges.

A naperómű területének gondozása, a zöldfelületek gyommentesítése szintén hozzátartozik az üzemeltetéshez. Amennyiben a területen lassú növekedésű, kis szálmagasságú fűfélékkel kívánja megoldani a felszín füvesítését, mely számottevő gondozást nem igényel. A területen csak szükséges esetben javasolt kaszálást végezni, és elsősorban a természetközeli megoldásokat javasolt előnyben részesíteni, pl. az időközönként birkákkal történő legeltetést. Amennyiben mégis szükséges, a keletkező zöldhulladék elszállítatásával hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozás megbízása szükséges. Vegyszeres gyommentesítés nem tervezett a területen.

Zajvédelem

1. sz. módosítási pont esetében:

A zaj és rezgésterhelés környezeti hatásainak értékeléséhez a 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet előírásait szükséges követni.

Az üzemi tevékenységekre vonatkozóan a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. melléklete határozza meg a vonatkozó zajvédelmi határértékeket.

A jogszabály a legközelebbi védendő objektumok (lakóingatlanok) esetében az alábbi határértékeket állapítja meg.

- Nappal (6:00-tól – 22:00-ig): 50 dB
- Éjszaka (22:00-tól – 6:00-ig): 40 dB

A tervezett telepen – működési rendjéből fakadóan – az éjszakai órákban munkavégzés nem fog folyni, ezért kizárólag a nappali határértéket szükséges figyelembe venni.

A tervezett telephelyen zajforrásként a belső közlekedést, ill. esetenként rakodó munkagép üzemeltetését lehet megemlíteni. A belső közlekedés várható volumene nem tekinthető számottevő mértékűnek, mivel az gyakorlatilag a telepre beérkező, hulladékot szállító tehergépjárműveket jelenti, illetve, amikor azok elhagyják a telephelyet. Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján legfeljebb 100 tonna évi hulladékmennyiség kezelése tervezett, amely évi 10 teherautó mozgását jelenti. A szállítójárművek száma az előzőek alapján elhanyagolható mértékű.

A telephelyen a legnagyobb zajforrás 1 db rakodó munkagép lehet, ez kizárólag nappali műszakban dolgozik. Egy hasonló berendezés zajterhelése a géptől számított 5 m (r_0) távolságban max. 80 dB (L_0). Tekintve, hogy a 05. hrsz ingatlanhatára a legközelebbi védendő objektumtól mintegy 30-40 m távolságra fekszik, így a legközelebbi védendő objektumnál az 50 dB-es határérték biztosan nem teljesül. Ebből adódóan javasoljuk, hogy a határérték teljesüléséhez a telephely kialakítása a legközelebbi védendő objektumtól minimum 500 m távolságban kerüljön kialakításra. Megjegyezzük, hogy a tervmódosító pont 20 m beültetési kötelezettséget ír elő az ingatlanhatáron, telepítése a lakóingatlanok zajvédelmét szolgálja, így a valós munkavégzés során a hatások kedvezőbbnek várhatók. Megjegyezzük továbbá, hogy az engedélyezési eljárás során a hulladékgazdálkodási engedélykérelem dokumentációban pontos műszaki tartalom ismeretében a zajterhelés vizsgálatra fog kerülni.

2. sz. módosítási pont esetében:

Az építés során meghatározó a tereprendezésnél alkalmazott földmunkagépek és az autódaru. A szakipari munkák során kézi kisgépeket és kézi műveleteket végeznek ezek hatása alacsony ezért zajhatásuk elhanyagolható. Az építési munkákhoz kapcsolódó szállítások során kiszállítás nem lesz a kitermelt talajt a telephelyen belüli töltés építéséhez használják fel. A vizsgált zajforrások hatásterülete védendő építményt, területet nem érint. Az inverter minimális zajt (<30 dB) bocsát ki önmagában. Az invertereket közvetlenül nem éri napsugárzás, mert azokat a napelemek alján, árnyékban helyezik el az alkalmazásra kerülő invertereknél nincs mesterséges hűtés, nem üzemel ventilátor. A transzformátorok zárt vasbeton szerkezetű szekrényben foglalnak helyet, amelynek hővédelmét szintén ventilátor biztosítja. A ventilátorok csak abban az esetben kapcsolnak be, ha a belső hőmérséklet egy meghatározott érték fölé emelkedik.

A napelempark üzemeltetése során csupán karbantartási okok miatt lehet számítani gépjármű forgalomra. A rendszereket legfeljebb havi gyakorisággal ellenőrzik. A várható csekély forgalom és a tervezési terület elhelyezkedése, belterülettől vett nagy távolsága miatt a gépjárművek zajterhelésétől eltekinthetünk.

Települési és épített környezet

- **Településszerkezetet érintő változások esetén várható környezetet érő hatások bemutatása**

A tervezett módosítással a környezeti igénybevétel tekintetében kezelhető beavatkozás, területhasználati változás következik be.

- **Környezet-egészségügy**

A hulladékkezelési tevékenység üzemi zajterhelését engedélykérelemben vizsgálni szükséges. A tervezett naperómű létesítése mind Ócsény, mind a környező települések lakott belterületi

ingatlanjaitól távol esik, így várhatóan az ott élők egészségi állapotára nem gyakorol negatív hatást. A településeken élők szociális helyzetére a tervezett beruházások nincsenek hatással. Az üzemeltetésre vonatkozó hatályos jogszabályok és előírások pontos betartása mellett a lakosságra nézve kockázat, veszélyeztetettség nem prognosztizálható.

- **Helyi védelmet érintő változások esetén várható környezetet érő hatások bemutatása**

A helyi védelemre érdemes építményt jelen tervmódosítás megvalósításával kedvezőtlen környezeti hatás nem éri.

- **Régészeti lelőhelyeket érintő változások esetén várható környezetet érő hatások bemutatása**

A rendezési tervmódosítás megvalósítása során nem várható a régészeti örökségben bekövetkező sérülés.

Táj és természetvédelem

1. sz. módosítási pont esetében:

A tervezett tevékenység nem okoz sérülést védett táji és természeti értékekben.

2. sz. módosítási pont esetében:

A tervezett létesítmény helyszíne jelenleg is mezőgazdasági hasznosítás alatt áll, ezért jelentős élőhelyvesztéssel nem kell számolni. A telepítés időszakában a terület megközelítési nyomvonalán az átmenetileg megnövekvő forgalom időszakos zajterhelés által hatással lehet az élővilágra. A tervezett tevékenység, az üzemszerű működés értékes növénytársulásokat, védett növény- és állatfajokat nem érint és nem veszélyeztet, nem okozza élőhelyek megszűnését, tekintve, hogy a tervezési helyszín környezetében alkalmas élőhely nem található.

A létesítmény elhelyezésének leglényegesebb táji és természetvédelmi hatása a területfoglalás és ezzel összefüggésben a tájképre gyakorolt hatás. A korábbi szántó és legelő területén új hasznosítási forma jelenik meg, a területhasználat mindenképpen megváltozik. A tervezett tevékenység védett fajok élőhelyeit nem diszturbálja. A vizsgált létesítmény elhelyezkedése miatt a tervezett beruházás környezeti elemekben csekély változást eredményez, a felszíni vizek esetében viszonylagos közelségről beszélhetünk, azonban a tevékenység jellegéből fakadóan abból a felszíni vizek szennyezésének kockázata kizárható.

6. JAVASLAT A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖNKORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEKRE, MONITORIZÁLÁSRA

A településen megtalálható és megvalósítandó létesítményeket és azok funkcióit úgy kell meghatározni, hogy a környezethasználat során

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő,
- megelőzhető legyen a környezetszennyezés,
- kizárja a környezetkárosítást.

A károsító hatások elkerülése és a terhelés minimalizálása érdekében szükséges a környezetvédelmi vizsgálatok eredményeinek beépítése a tervbe, illetve az előírások betartása a településüzemeltetés során.

7. ÖSSZEFOGLALÁS

Össességében megállapítható, hogy a módosítás tervi elhatározásai olyan célokat, fejlesztési lehetőségeket tartalmaznak, amelyek érinti a település külterületét, területfoglalást eredményez, azonban hozzájárulnak a társadalmi-gazdasági fejlődéshez. A második módosítási pont hozzájárul az ország klímavédelmi céljainak megvalósításához (megújuló részarányának növelése, energiaszuverenitás, energiabiztonság, az energiatermelés dekarbonizálása). A naperőművek létesítése és üzemeltetése a globális felmelegedés ellen vívott harcban kiemelt szerepű, hiszen teljes egészében zöldenergiát termelő létesítményekről beszélhetünk, melyek által megtermelt energia, jelentős mennyiségű CO₂ kibocsátás-csökkenést eredményeznek. Mindkét tervezett fejlesztés esetén érvényes, hogy a tevékenység felhagyása esetén a tereprendezést követően a terület eredeti – beruházás előtti – állapotában helyreállítható, visszamaradó környezetszennyezés kialakulása hosszabb üzemeltetési időtávlatban sem feltételezhető, mely esetlegesen rekultivációs, rehabilitációs, vagy kármentesítési beavatkozást tenne szükségessé.

8. FORRÁSOK

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet

Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm.rendelet

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm.rendelet

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm.rendelet

A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet

A 74/2014 (XII.23.) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről

A 18/2003 (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet

246/2011. (XI.24.) Korm. rendelet a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetéről

234/2011. (XI.10.) Korm.rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról

62/2011. (XII.29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

61/2012. (XII.11.) BM rendelet a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII.29.) BM rendelet módosításáról

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény

A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII.7.) Korm.rendelet

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm.rendelet

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet

A stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII.20.) Korm.rendelet

MTA Földrajztudományi Kutatóintézet: Magyarország Kistájainak Katasztere (Szerk. Dövényi Zoltán, Budapest, 2010)

Nemzeti Jogszabálytár

Dél-Dunántúli Operatív program

Új Magyarország Vidékfejlesztési Terv

Nemzeti Környezetvédelmi Program

Magyarország Nemzeti Energia-és Klímaterve